

31. julij - 18. nedelja med letom

Prd 1,2; 2,21-23

Odlomek iz knjige Pridigar kljub svoji kratkosti uvaja misel, ki je obdelana v našem drugem berilu iz Pisma Kološanom, in v evangeliju, ki govori proti kopičenju zemeljskih dobrin.

Pridigar, iz katerega je naše prvo berilo, je ena od najtežjih knjig Stare zaveze. Po informacijah, ki jih najdemo na koncu knjige (12,9), je bil učitelj modrosti, ki je »poslušal in raziskoval in uredil veliko pregovorov.« Bil je torej očarjiv samotar, ki je podvrgel tradicionalno modrost strogi kritiki in jo soočil s svojimi osebnimi izkušnjami in razmišljanjem. Te kritike ni imel nikoli za dokončno rešitev modrostnih tradicij, še manj pa je hotel oblikovati osebne misli, ki bi veljale samo zanj in za njegovo življenje. Ni le slučaj, da je vsaj prvi del svoje knjige položil v usta Salomonu, kraljevskemu učitelju modrosti. Kot izpričujejo najdbe v Qumranu, je bila knjiga sprejeta v starozavezni seznam svetopisemskih knjig takoj po svojem oblikovanju (verjetno v drugi polovici III. stoletja pred Kr.).

Za pravilno razlago knjige Pridigar je treba upoštevati dvoje: 1) Posamezne misli ne smejo biti nikoli iztrgane iz njihovega lastnega konteksta in tako postavljene kot nekaj absolutnega. 2) Treba je vedno upoštevati celotno Staro zavezo pod vidikom, da je to »Božje razodetje v svojem nastajanju,« v katerem knjiga kot Qohèlet (Pridigar) s svojim učenjem daje videti samo določen delni vidik. Pri razlagi se moramo vedno spominjati, da je »Bog velikokrat in na veliko načinov nekoč govoril očetom po prerokih ...« (Heb 1,1).

Če vse to upoštevamo, pridemo do zaključka, da zgolj razumsko raziskovanje ne pripelje življenja do pomena, po katerem bi bilo življenje znosno, torej: vse je nečimrnost. Tudi danes, v dobi kritike, ko tako radi kritiziramo vse, kar nam pride na misel, je Pridigarjev nauk pomemben. V svetopisemskem okolju je kritika raznih izročil in navad dovoljena, če temelji na osnovi razodetja. Toda kritika mora znati kritizirati tudi samo sebe: ni dovolj, pokazati, kaj naj bi bilo narobe, ampak je treba tudi ponuditi boljšo rešitev. Tu pa lahko vidimo, kako so načela Pridigarja ne le veljavna, ampak usodna tudi danes. Imeli smo vlado, ki se je uspešno borila proti pandemiji virusa, za to je bila deležna kritike in norčevanja opozicije ter bolj

ali manj nasilnih protestov. Razen kritiziranja in norčevanja niso znali povedati nič drugega. Danes, ko so oni na oblasti, je edino zdravilo proti virusu sonce in morska voda, iz česar se norčuje ves svet. Imeli smo vlado, ki je znala pridobiti milijarde, da so se dvignile sramotno nizke pokojnine in plače, da se je začelo investirati v domove za ostarele in bolnišnice, za kar je bila deležna kritike in norčevanja. Takratna opozicija, ki je danes na oblasti, ne zna drugega, kot metati ta denar na proračun prisesanim pijavkam, ki so se prodale s tem, da so jim omogočile priti na oblast. Cene rastejo v nebo, oni pa poskušajo reševati položaj z odkupom pšenice po najnižjih cenah, kakor da so kmetje bedaki, ki se bodo žrtvovali v njihovo podporo.

Vse to in še marsikaj drugega imenuje Pridigar nečimrnost. To tudi je. Gledajo se v ogledalu in očudujejo svojo "lepoto", svoje neumnosti pa ne vidijo, saj znajo samo kritizirati, ne pa tudi kritiko sprejemati. Podpora njihovi vladi je v treh mesecih bistveno padla, so pa preošabni in preneumni, da bi videli, da njihova pot vodi le na smetišče zgodovine.